

Holbæk Kommune
Klima, Miljø og Erhverv
Kanalstræde 2
4300 Holbæk

Miljøvurdering og Plan
J.nr. 2025-10825
Ref. jurap
Den 15. oktober 2025

Att. Eva Legène

Sendt digitalt til cvr. nr: 29 18 94 47

Afgørelse om afslag på reduktion af fortidsmindebeskyttelseslinjen inden for fredningsnr. 31244, beliggende på matrikel nr. 4ef Allerup By, Tuse i Holbæk Kommune

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø træffer hermed afgørelse om afslag på reduktion af fortidsmindebeskyttelseslinjen, jf. naturbeskyttelseslovens § 18 inden for fredningsnr. 31244, beliggende på matrikel nr. 4ef Allerup By, Tuse.

Sagens oplysninger

Holbæk Kommune har i mail af 25. april 2025, anmodet Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø om en afgørelse om reduktion af naturbeskyttelseslovens fortidsmindebeskyttelseslinje inden for fredningsnr. 31244, beliggende på matrikel nr. 4ef Allerup By, Tuse.

Fortidsmindet ligger i den vestlige del af Holbæk By.
Fortidsmindet er en rundhøj fra oldtiden, beliggende i et grønt friareal inden for et boligområde. Omkring det grønne friareal er der bebyggelse, som strækker sig fra vest, syd og øst inden for rundhøjens fortidsmindebeskyttelseslinje. Se bilag 1.

Kommunen oplyser, at udstykningerne ses på luftfoto i 1970, samt at boligerne omkring fortidsmindet etableres fra ca. 1971 og frem. Fortidsmindebeskyttelseslinjen blev indført i 1961 ved lov om ændring af naturfredning. Hovedparten af boligerne er omfattet af lokalplan 6, der er vedtaget i 1981. Et mindre overlap overlapper med lokalplan 2.36, der er vedtaget i 1998.

Kommunen har søgt om reduktion af fortidsmindebeskyttelseslinjen for fredningsnr. 31244, beliggende på matrikel nr. 4ef Allerup By, Tuse som vist på bilag 2.

Kommunen begrundes ansøgningen med, at en reduktion vil være en administrativ lettelse, samt at området er præget af åben lav boligbebyggelse, og den ansøgte reduktion af fortidsmindebeskyttelseslinjen vurderes ikke at ændre på fortidsmindets betydning som landskabselement, ej heller indsynet til eller udsynet fra fortidsmindet. Hvad angår de arkæologiske lag i området, vurderes disse allerede at være forstyrret af byggerier og vejanlæg. Fortidsmindebeskyttelseslin-

jen ønskes fastholdes på matrikel nr. 4ef Allerup By, Tuse, der, med sit åbne, ubebyggede græsareal, sikrer fortidsmindet som landskabselement og sikrer indsynet til og udsynet fra fortidsmindet. Det er endvidere Holbæk Kommunes vurdering, at denne ansøgning om reduktion ikke er i strid med de landskabelige interesser eller andre naturbeskyttelsesinteresser, som fortidsmindebeskyttelseslinjen har til formålet at beskytte.

Kommunen har vurderet, at den ansøgte reduktion ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter, og at der ikke sker en væsentlig påvirkning af udpegningsgrundlaget for et Natura 2000-område¹.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs bemærkninger og afgørelse

Naturbeskyttelseslovens § 18 indeholder et forbud mod ændringer i tilstanden af arealet inden for en afstand af 100 meter fra fortidsminder, der afkaster en beskyttelseslinje.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø kan reducere fortidsmindebeskyttelseslinjen i medfør af naturbeskyttelseslovens § 69, stk. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 og bekendtgørelse nr. 1066 af 21. august 2018 om bygge- og beskyttelseslinjer.

Det er en forudsætning for reduktion af en bygge- eller beskyttelseslinje, at reduktionen ikke er i strid med de hensyn, som bygge- eller beskyttelseslinjen tilsigter at varetage. Det er endvidere en forudsætning, at kommunen herved kan opnå en administrativ forenkling, hvor en række administrative dispensationer erstattes med en reduktion. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø kan reducere en bygge- eller beskyttelseslinje på grundlag af en detailplanlægning (lokalplanlægning) eller i andre tilfælde, der efter styrelsens vurdering tilgodeser naturbeskyttelseslovens formål i tilfredsstillende omfang. Der skal ved afgørelsen tages hensyn til forpligtelser i henhold til EU's naturdirektiver.

Formålet med fortidsmindebeskyttelseslinjen er at sikre fortidsmindernes værdi som landskabselementer. Både den generelle betydning for tidsminderne i landskabsbilledet, samt indsynet til og udsynet fra fortidsminderne skal sikres med bestemmelsen. Samtidig skal bestemmelsen sikre de arkæologiske lag i området omkring fortidsminderne, idet der ofte er særlig mange kulturhistoriske levn i områderne tæt ved de fredede fortidsminder.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har bl.a. lagt vægt på, at området mod nord, øst, syd og vest inden for rundhøjens fortidsmindebeskyttelseslinje er et åbent og i hovedsagen ubebygget areal, hvor der både er indsyn og udsyn til fortidsmindet. Styrelsen har endvidere lagt vægt på, at der er tale om byggeri, som er opført efter vedtagelsen af fortidsmindebeskyttelseslinjen, og at der ikke har været byggeri i området før indførelsen af fortidsmindebeskyttelseslinjen i 1961.

¹ Jf. bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Derudover vurderer styrelsen, at reduktionen er i strid med de hensyn, naturbeskyttelseslovens § 18 tilsigter at varetage.

Styrelsen vurderer, at formålet med reduktionen ikke er tilstrækkeligt væsentligt til, at den generelle beskyttelsesinteresse, hensynet til sikringen af de arkæologiske lag og landskabsinteresser bør tilsidesættes. Styrelsen vurderer, at der fortsat bør foretages en konkret vurdering af tilstandsændringer i forbindelse med evt. dispensationer.

På baggrund af denne vurdering meddeler Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø afslag på reduktion af fortidsmindebeskyttelseslinjen for fredningsnr. 31244, beliggende på matrikel nr. 4ef Allerup By, Tuse jf. naturbeskyttelseslovens § 69, stk. 1.

Kommunen skal offentliggøre Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs afgørelse, jf. § 7 i bekendtgørelse om bygge- og beskyttelseslinjer.

Denne afgørelse kan ikke påklages til ministeren for Grøn Trepert eller til anden administrativ myndighed, jf. § 47 i bekendtgørelse nr. 1514 af 25. juni 2021 om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Miljøstyrelsen (i dag Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø).

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Med venlig hilsen

Julie Holm Petersen
Landskabsforvalter

Kopi sendes til Slots- og Kulturstyrelsens orientering

Bilag 1: Oversigt over området for fredningsnr. 31244

Ortofoto 2024

*Bilag 2: Fredningsnr. 31244 (lyserød markering) og kommunens ansøgning om
reduktion af fortidsmindebeskyttelseslinjen (blå figur)*

Kort bilagt kommunens ansøgning